

Návraty

Básníkův pohřeb

K Vrchlickému a jeho dílu se po jeho smrti vraceli básníci různých tvůrčích východisek, pozornost mu věnovalo mnoho badatelů o literatuře, a zvláště v Praze je připomínán také hmotnými památkami. Z bezprostředních ohlasů jmenujme *Panychidu za Jaroslava Vrchlického*, kterou složil Stanislav Kostka Neumann. Monumentalitou díla, žánrovou a tematickou pestrostí, lehkostí tvoření i rozsáhlou překladatelskou aktivitou navázal na Vrchlického Vítězslav Nezval. Vrchlický dále ovlivnil například dílo Josefa Hory, Františka Halase, Františka Hrubína nebo Jaroslava Seiferta, jenž uspořádal rozsáhlý výbor z jeho poezie. V roce 1987 vydali Ivan Wernisch a Václav Vokolek *Sonety s podtitulem Variace na Jaroslava Vrchlického*. Jako literární postava se Vrchlický objevil například v románu Františka Kožíka *Za trochu lásky* (1997) nebo v divadelní hře Miloše Urbana *Trochu lásky* (2003).

Spisovatelovo básnické dílo se souborného vydání ve spisech dočkalo několikrát: poprvé u Otty v letech 1895–1913 (65 svazků), podruhé tamtéž 1913–1928 v 52 svazcích, po třetí v Melantrichu a SNKLHU v letech 1948–1963 v rozsahu 20 svazků. Souborně byla otištěna také dramata. Do rodinného života nechala nahlédnout ve vzpomínkových knihách Eva Vrchlická.

První monografické práce o Vrchlickém byly k dispozici již za básníkova života. Zásadními studii, případně monografiemi k poznání Vrchlického díla přispěli např. F. V. Krejčí, F. X. Šalda, Vítězslav Tichý, Albert Pražák, Bohuš Balajka, Zdeněk Pešat a Jiří Brabec.

Společnost Jaroslava Vrchlického vznikla již roku 1913 s cílem pečovat o básníkův odkaz. Muzejní komitét společnosti odkoupil od vdovy po Vrchlickém zařízení básnickovy pracovny a usiloval o zřízení muzea Jaroslava Vrchlického. V současné době spravuje knihovnu Památník národního písemnictví. Společnost se zasloužila také o zasazení Šalounovy pamětní desky na domě na pražském nábřeží, kde básník žil. Autory pomníku v Praze na Petříně jsou Josef Wagner, Antonín Wagner a Jan Sokol. Odhalen byl v roce 1960. Různé památky upomínající na básníka se však nacházejí i mimo Prahu, např. v Klatovech, Domažlicích a Kutné Hoře. Nedaleko Slatiňan upomíná na básníkovy pobyty Vrchlického návrší s pamětní deskou Otakara Španiela.

Pomník
na pražském Petříně

Dnes, 8. července 1922 po poledni,
mi zatelefonoješ,
že na pět minut zanecháš psacího stroje,
že na pět minut si zastávkuješ,
abych i já odložil akta a pero
a s tebou, má milá, se rozjel na smutný výlet
ke Spezii v Itálii.

Jak hukot moře v lastuře
ta bouře nám v srdcích přes dálku sta let hřmí:
náš věrný přítel,
Prométheus nikdy nespoutaný,
Percy Bysshe Shelley tone!

Půjdem a vzpomeneme také
Jaroslava Vrchlického.

Jindřich Hořejší, „Haló 2501“! (1923)

JAROSLAV
VRCHLICKÝ

Jar. Vrchlický

1853
1912